

חדשות טובות

המפרגו

העיר שחברה לה יחדיו - דרך הפייסבוק

"זה בלתי נתפס שבישראל של 2018, אומת הסטארט אפ, אנשים מאותה עיר לא יכולים לדבר כי אין להם שפה משותפת", אומרת מנכ"לית עמותת 0202. לכבוד הקמת עמוד הפייסבוק הרביעי שלה, שמתרגם את מה שקורה במערב ירושלים לטובת תושבי צידה המזרחי, היא מספרת איך מחברים בין כל קצוות האוכלוסייה בעיר בצורה הכי מעשית ופשוטה שיש

רקפת פרא | mako | פורסם 11:16 13/06/18

צילום: Ryan Rodrick, shutterstock

מה אתם יודעים על מה שקורה במזרח ירושלים? איך נראים שם הרחובות, איך מתנהלים שם חיי האנשים ומה הקשיים שעומדים בפניהם? עד כמה מה שמספרים לכם בחדשות משקף את הדברים כפי שהם, ומהצד השני – עד כמה תושבי מזרח העיר יודעים את כל זה עליכם?

בסוף השבוע שעבר קם עמוד פייסבוק חדש, שמטרתו להביא את [החדשות](#) ואת הלך הרוח מהצד המערבי של ירושלים אל תושבי צידה המזרחי. זהו העמוד הרביעי שמקימה עמותת [0202 – נקודות מבט לירושלים](#), שמפעילה בשלוש וחצי השנים האחרונות בהצלחה רבה עמוד דומה בכיוון ההפוך, שבו היא מתווכת ומתרגמת את החדשות מירושלים המזרחית עבור תושבי צידה המערבי.

"ירושלים היא עיר של מאבקים בלתי פוסקים בכל נושא שעל סדר היום בארץ. היא ממש מיקרוקוסמוס של החברה הישראלית", אומרת שירה לאורנס (29), מנכ"לית עמותת 0202, אבל לדבריה, כשזה מגיע לפייסבוק, אחד מהאמצעים הכי בולטים היום לצריכת חדשות, זה הרבה פחות מורגש. "אנשים רואים בפייד שלהם רק מה שהם בחרו לראות, או מה שאמצעי התקשורת בחר בשבילם. הטכנולוגיה של הפייסבוק לא מאפשרת ריבוי של דעות, וככה אין באמת אפשרות לשמוע דעות אחרות או לקיים דיון סביבן, אז נוצרים ויכוחים והתלהמויות".

אחת הסיבות המרכזיות שלאורנס רואה לכך היא פערי השפה. "המציאות היומיומית היא שאנשים גרים באותה עיר, אבל לא יכולים לדבר אחד עם השני, כי הם לא חולקים שפה משותפת. יש הבדלים במנטליות ופערים אידיאולוגיים, אבל זה בלתי נתפס שבישראל של 2018, אומת הסטארט אפ, לאנשים אין מושג מה קורה בחצר של השכנים שלהם, כי הם לא מצליחים אפילו לדבר. זה עוד הרבה לפני שלום או חברות, ובמצב כזה יש הרבה יותר סיכוי שתיווצר הסתה ותתלבה אש, במקום שנפתור את הבעיות".

מעצרים בלילות, צפירה ביום השואה

כדי להתגבר על מחסום השפה ולשנות את המצב, נפתח תחילה [עמוד הפייסבוק](#) [שמתרגם מערבית לעברית](#) את מה שקורה במזרח ירושלים, ומספר לתושביה בצידה המערבי מה באמת קורה שם. "הרעיון הוא להראות שיש בכל דבר כמה נקודות מבט", מסבירה לאורנס, שהגיעה ל-0202 לפני שלוש שנים, בתור מתרגמת מערבית לעברית באותו עמוד. "חיפשתי דרך לשפר את הערבית שלי, וכחלק מהלימודים האקדמיים שלי במרכז האקדמי שלם, שם למדתי מזרח תיכון ואסלאם, גם הייתי צריכה לקחת חלק בפעילות התנדבותית", מספרת לאורנס, "מקימת

העמוד, שהיא חברה שלי, הציעה לי לבוא לתרגם, וזה מאוד הלהיב אותי. בהמשך הקמנו עוד עמודים והפכנו לעמותה".

לצד שני העמודים שמתווכים בין שני צדדיה של ירושלים, מפעילה העמותה עוד שני עמודים – עמוד שמתרגם את השיח משני הצדדים, בעברית ובערבית, לדוברי האנגלית בעיר עצמה ובתפוצות, ועמוד שמתווך את מה שקורה בעולם החרדי לתושבי ירושלים שאינם חרדים. לכל אחד מהעמודים קהל שונה אבל מטרם זהה – לייצר שיח בין אנשים שמה שמפריד ביניהם הוא מחסום השפה והקושי להבין את הצד השני, בעזרת 35 המתרגמים שפועלים כיום בעמותה.

לדברי לאורנס, הצמא שיש לאנשים למידע הזה הוא עצום. "יש חוסר ידע מאוד עמוק. אנשים במערב העיר לא יודעים למשל שיש במזרח העיר מערכת חינוך שונה לגמרי, שיש מעצרים בלילות ופקקים שנוצרים בגלל סגירת מחסומים. הם לא יודעים שיש תורים מטורפים במשרד הפנים, שיש עלייה הלימודי עברית במזרח העיר, או שהרבה מתושבי מזרח העיר לומדים בגדה המערבית ובירדן כי אין להם בגרות ישראלית וקשה להם למצוא עבודה בעיר". חוסר הידע הזה הוא כמובן הדדי, ולכן הוקם העמוד החדש, שבו כבר נרשמת סקרנות מהצד השני: "אלו יכולות להיות שאלות כמו מה זה צפירה ביום השואה, או למה מדליקים נרות בחנוכה. מתנהל בעמודים שיח ערני מאוד, מתפתחות שיחות, יש המון סקרנות".

אז אתם בעצם סוג של מהדורת חדשות?

"לא ממש. אנחנו לא מתעסקים רק באקטואליה, אלא בכל השיח שמתנהל ברשת, שמן הסתם עוסק גם בדברים שעולים בחדשות, כמו מה שקורה בעזה למשל, אבל גם בהרבה דברים מוניציפליים, כמו מסעדה חדשה, כביש שנסגר, האירועים האחרונים בשוק מחנה יהודה ובמתחם התחנה. אלו דברים שמשפיעים על תושבי העיר מכל הקצוות. היה למשל מקרה של שילוט בהר חומה שאסר לנסוע בשבת, אבל לערבים במזרח העיר אין זמן אחר ללמוד נהיגה חוץ משבת. הדיון הזה הגיע מהעמוד עד לעירייה, ואז התקבלה החלטה לאפשר את הנסיעה בעיר".

זה לא המקרה היחיד שבו דברים שעלו בעמוד גלשו למציאות והשפיעו עליה. "בעמוד של מזרח ירושלים למשל התפתח דיון על בעיות זבל שנוצרות כי משאיות הזבל של העירייה לא מצליחות לעבור בכבישים הצרים שמובילים לשכונות במזרח העיר", מספרת לאורנס, "דרך הדיון הזה גילינו יוזמה של כמה נשים שהחליטו להתארגן ולהעביר את הזבל מהמקומות המרוחקים כך שהעירייה תוכל לאסוף אותו. מהעמוד שלנו זה הגיע עד לעירייה, ונוצר שיתוף פעולה שמצליח להביא לרווחה בעינין הזה".

"מנסים לשמור על האיזון"

לאורנס מדגישה שהמתרגמים בעמותה נבחרים בקפידה רבה, כדי לשמור על איזון. "כל אחד מאיתנו הוא בן אדם עם דעות ופרשנויות משלו, ויש לאופן שבו מתרגמים משמעות גדולה – יש מילים שהתרגום שלהן מצריך גם פרשנות, אז כדי שהשיח לא יהיה מוטה או חד צדדי, חשוב לנו שבין המתרגמים יהיו גם ערבים וגם יהודים, ימנים ושמאלנים, דתיים וחילונים, עם דעות מגוונות, כדי שנצליח להביא את השיח בצורה מדויקת ומאוזנת ככל הניתן. הרבה פעמים יש לנו דיונים בשאלה איך לנסח או לתרגם מילה או משפט. אנחנו מגיעים להחלטה ביחד, ולוקחים בחשבון שאפשר גם לערוך ולשנות. לפעמים גולשים מביאים פרשנות שונה לתשומת ליבנו, או שאנחנו מבינים את זה דרך השיח שעולה בעקבות תרגום מסוים בעמוד".

יש באמת כזה פער בין מה שקורה בתקשורת לבין מה שרואים בעמודים שלכם?

"כן, יש הרבה מאוד הבדל. התקשורת צריכה רייטינג, ולכן הרבה פעמים היא משקפת רק את הקצוות – במקום להביא את הלכי הרוח, היא מביאה דוגמאות שהן לא תמיד מייצגות, והרבה פעמים ממש מלבות את האש. יש אצל כל הצדדים דעות מגוונות, הם לא כמו שהם מוצגים במיינסטרים".

"לאחרונה התחלנו לקיים גם פעילויות מחוץ למסך – סיור ראמדה במזרח ירושלים, סיור חנוכיות בנחלאות לתושבי מזרח העיר עם מדריך דובר ערבית ומדריך דובר עברית" מספרת לאורנס, "אנחנו מקבלים המון תגובות, הצעות ורעיונות, וכל הזמן חושבים מה הדבר הבא, ואיך להרחיב עוד את קהל היעד שלנו. אני חושבת שזה מביא את אפשרות לחיות יחד הרבה יותר טוב".

[מצאתם טעות בכתבה? ספרו לנו ונתקן](#)

תגיות: [מזרח ירושלים](#)

מצא כתבה זו ב:

<https://www.mako.co.il/good-news-news/Article-921a7f95438f361006.htm>
 כל הזכויות שמורות ל- www.mako.co.il